Eerste termijn voorjaarsnota

Voorzitter,

Vandaag blikken wij terug op afgelopen jaar met de jaarrekening, kijken wij naar de voortgang van dit jaar met de afwijkingenrapportage en blikken we vooruit met de kadernota. PvdA Westland staat met beide benen in de samenleving en heeft deze duizend bladzijden eigenlijk niet nodig om te weten wat er speelt. Toch een korte bijdrage aan de hand van de speerpunten van de fractie van PvdA Westland, wonen, werk&inkomen en zorg.

Wonen

PvdA Westland is blij dat de sociale woningbouw in de lift zit. De afgelopen jaren bleef de bouw van betaalbare huur- en koopwoningen achter bij de beloften aan onze inwoners. De bouw van sociale huur werd keer op keer het kind van de rekening en bleef onder de 10% steken. Vorig jaar kwam de productie van sociale huurwoningen echter op 18% te liggen. Maar 18% is nog steeds niet in de buurt van de beloofde 30%. Het tekort aan sociale huurwoningen in Westland loopt daardoor verder op ligt nu al boven de 2000 woningen. Met een gemiddelde wachttijd van 85 maanden zijn vooral onze jongeren zonder woning daarvan de dupe. Kunt u de PvdA vertellen waarom het college zich vooral lijkt te richten op de ouderenhuisvesting terwijl de wachttijd voor 65-plussers slechts 35 maanden is?

Ook dit jaar lijkt u geen aanstalten te maken om iets extra's te doen voor onze jongeren. Of komt dit in het Masterplan Wonen waarvoor u een kwart miljoen uit de reserve volkshuisvesting haalt? Wanneer spreken wij over dit Masterplan? PvdA Westland is benieuwd wat het college gaat doen om de bouw van betaalbare woningen te stimuleren. De plannen in de kadernota spreken slechts over de ontwikkelingen bij de bloemenveiling. Een ambitieus plan met voldoende betaalbare woningen maar helaas nog verre toekomstmuziek. Wat doet het college concreet de komende jaren?

Het lijkt dat de boodschap van het college is dat alleen goed verdienende tweeverdieners die een woning willen kopen welkom zijn in Westland. Die worden geholpen met nauwelijks betaalbare koopwoningen van rond de 355.000 euro en koophulp van startersleningen en koopstart kortingsregelingen. Eufemistisch wordt dit het wooninvesteringsfonds genoemd. De jongeren onder de dertig die ik ken hebben hier niets aan. Wat gaan we voor die groep doen?

De woningcorporaties zijn al jaren bezig met het isoleren en duurzamer maken van hun woningen. In het kader van de energietransitie gaan zij de komende jaren van start met voorbeeldwijken die aangesloten worden op de aardwarmte uit het Warmtenet Westland. Helaas heeft het college het in haar plannen uitsluitend over de glastuinbouw qua energietransitie. Uit de jaarrekening blijkt dat er van de beschikbare rijksgelden 1,5 miljoen niet is besteed. Dit geld lijkt niet in een reserve gestort te worden. Wat gaat het college doen om de beloofde activiteiten alsnog uit te voeren? Waar is het overschot gebleven? Wat heeft het college concreet afgesproken met de corporaties over de voorbeeldwijken en wat is het concrete tijdschema?

Wonen houdt voor de PvdA meer in dan alleen de stenen. Het moet ook prettig wonen zijn. Met voldoende werkgelegenheid en ruimte voor ontspanning in de vrije tijd. Met meer werk dan mensen is de werkgelegenheid wel op orde. Sterker nog wij hebben mensen van buiten nodig. Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor hoger opgeleiden vindt LTO Glaskracht dan ook gewenst. En natuurlijk goede huisvesting voor de arbeiders van buiten. Gelukkig wordt op het gebied van arbeidsmigrantenhuisvesting nu stappen gezet, hoofdzakelijk in het buitengebied, ondanks de bezwaren van de omwonenden. Goede communicatie en luisteren naar de bezwaren lijken te helpen.

De ontspanning in de vrije tijd zoeken mensen bij sport, cultuur en natuur. Het college lijkt grote plannen te hebben op het gebied van sport. Wederom gaat het geld naar zwembaden en sportparken. De cultuursector lijkt hier het kind van de rekening. Waar In het najaar nog dwong de gemeenteraad het college om de culturele begrotingsgelden ook aan cultuur te besteden en verder nog een vooronderzoek te doen naar nieuwbouw voor Westlandtheater De Naald. Nu verwacht de PvdA Westland vervolgstappen maar niets van dit alles. De Naald wordt weggemoffeld in de ontwikkeling van het Verdigebied waar we in de verre

toekomst misschien wat mee gaan doen. Deze vertraging is ongewenst. Wanneer denkt het college dit Masterplan Verdilaan klaar te hebben en wanneer zou er dan besluitvorming over de Naald kunnen volgen? Is de conclusie in het rapport uit het vooronderzoek niet luid en duidelijk dat elke euro nog stoppen in de oude Naald weggegooid is? Een totaal nieuwe Naald lijkt volgens het onderzoek toch goedkoper qua jaarlijkse kosten?

Ook de ander culturele instellingen, Cultuurweb, WNT en bibliotheek, vinden bij dit college weinig gehoor. Lopende financiële afspraken worden gekort want delen worden 'incidenteel' verklaard waarna de kaasschaaf van het college er nog overheen komt. Overleg welke (wettelijke) taken dan niet meer zullen worden uitgevoerd wordt aan de instellingen zelf overgelaten. Vindt het college dat betrouwbaar beleid? Zullen inwoners van bijvoorbeeld Kwintsheul het snappen als de bibliotheek aankondigt dat de dienstverlening in hun dorp wordt verminderd zonder dat de politiek zich hierover heeft uitgesproken? Afgelopen periode heeft het college veel aandacht besteed aan vergroenen binnen de kernen. De wethouder stond geregeld in de krant met schoolkinderen die bomen voor weer een miniforrest aan het planten waren. Maar versterking van de natuur vraagt meer dan plantenbakken en minibosjes. Gelukkig wil het college het onderhoud van de groenvoorzieningen op hetzelfde hoog niveau houden. Daarbij krijgt de buurt meer invloed via de wijkmanagers. Nu de proef met de wijkmanagers positief is verlopen rijst de vraag: Wanneer krijgen de andere wijken ook een wijkmanager? Het college trekt voor het herstructureren van de groenvoorziening 2,25 miljoen uit. Hierbij worden ook parken en recreatiegebieden genoemd. Bedoelt het college daarmee ook onze natuurgebieden? PvdA Westland is zeer benieuwd hoe deze reconstructie eruit gaat zien.

Voorzitter, over goed wonen is natuurlijk nog veel meer op te merken maar laat ik verder gaan naar het volgende onderwerp,

Werk&inkomen

Gelukkig heeft de tuinbouw zich goed herstelt na de economische dip tgv corona. Er zijn nog steeds meer banen dan werknemers. De werkeloosheid is dan ook laag. De laagste inkomens zijn de afgelopen jaren door de energiecompensatie er niet op achteruit gegaan. Door de inflatiecorrectie van het minimumloon en de uitkeringen lijkt de armoede in Westland niet toegenomen. Wel zijn er iets meer inwoners in de bijstand beland. Het is dan ook verrassend dat Westland 350.000 euro over heeft gehouden op de ondersteuning van de toeslagenouders terwijl de regering gemeenten ook nog extra steun geeft voor het verbeteren van de schuldhulpverlening. Westland krijgt daarvoor volgens de meicirculaire nog 143.000 euro extra. Wat gaat het college doen met dit half miljoen om de schuldhulpverlening en de hulp aan de toeslagenouders verder te verbeteren. Naast de vroegsignalering om problematische schulden te voorkomen is de opdracht natuurlijk om inwoners binnen 3 jaar uit de schulden te helpen. Daarvoor wordt nu in 2 op de 3 gevallen gebruik gemaakt van schuldsanering waarbij de gemeentelijke kredietbank wordt betrokken. Over hoeveel gevallen hebben we het dan? De termijn schuldregeling Is volgens het jaarverslag verkort van 3 jaar naar 1,5 jaar. Is dit na een traject bij schuldhulpmaatjes of zijn inwoners na eerste contact nu na anderhalf jaar uit de schulden?
Los daarvan is PvdA Westland ook bezorgd over de inburgering van onze nieuwe Westlanders. Slechts 60% van de intakes wordt binnen de wettelijke termijn gedaan. Hoe kan dit beter in de toekomst?

Zorg

Voorzitter, de afgelopen jaren heeft de gemeenteraad veel tijd gestoken in de discussie over meer verpleeghuisbedden, de toegankelijkheid van de WMO en de oplopende wachtlijsten en kosten van de Jeugdzorg. Het jaarverslag spreekt over de oplopende kosten maar volgens de jaarrekening viel de stijging uiteindelijk lager uit dan in de loop van het jaar verwacht werd. Op de WMO heeft het college maar liefst 4 miljoen en op de jeugdhulpverlening ook 1 miljoen overgehouden. PvdA Westland vraagt zich af of dit resultaat nu te wijten is aan verkeerde inschattingen of zijn er minder mensen geholpen door personeelstekorten met oplopende wachtlijsten tot gevolg? Toch zijn de totale kosten met 5 miljoen gestegen. Verwacht het college dat het nieuwe kabinet de inkomensafhankelijke bijdrage gaat invoeren en de vasthoudt aan de herijking van de jeugdzorg? PvdA Westland is een groot voorstander van preventie en vroegsignalering. Daarvoor zijn voelhorens nodig in de samenleving. Wij willen het college dan ook complimenteren met de nauwe samenwerking met onze sociale partners en partners in de gezondheidszorg.

Wij hopen dan ook dat de angst voor het steeds kleiner wordende ravijn van 2026 niet uitmond in een bezuinigingsdrift richting onze partners die deze samenwerking en preventieve signaleringen om zeep helpen. Heeft het college nu al zicht op de wijze waarop onze partners met de lagere budgetten omgaan en welke taken daardoor in het gedrang komen?

Voorzitter,
PvdA Westland heeft kennis genomen van uw voornemens voor de komende jaren en uw voornemen op het overschot van 8 miljoen op te potten. In de tweede termijn komen wij hierop terug na het lezen van uw antwoorden.